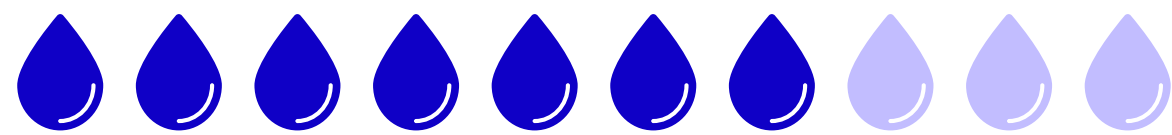

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

в умовах інформаційної війни

Марина Кафтан, медіатренерка

УКРАЇНЦІ ТА ІНФОРМАЦІЯ

7 із 10

Основне джерело новин
- центральні телеканали

6 із 10

Основне джерело інформації
в соцмережах - Facebook

УКРАЇНЦІ ТА ФЕЙКИ

1 із 10

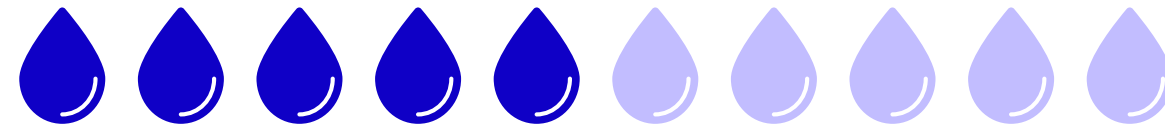
Довіряє більшості новин

8 із 10

В усіх джерелах новин
багато фейків і пропаганди

УКРАЇНЦІ ТА ФЕЙКИ

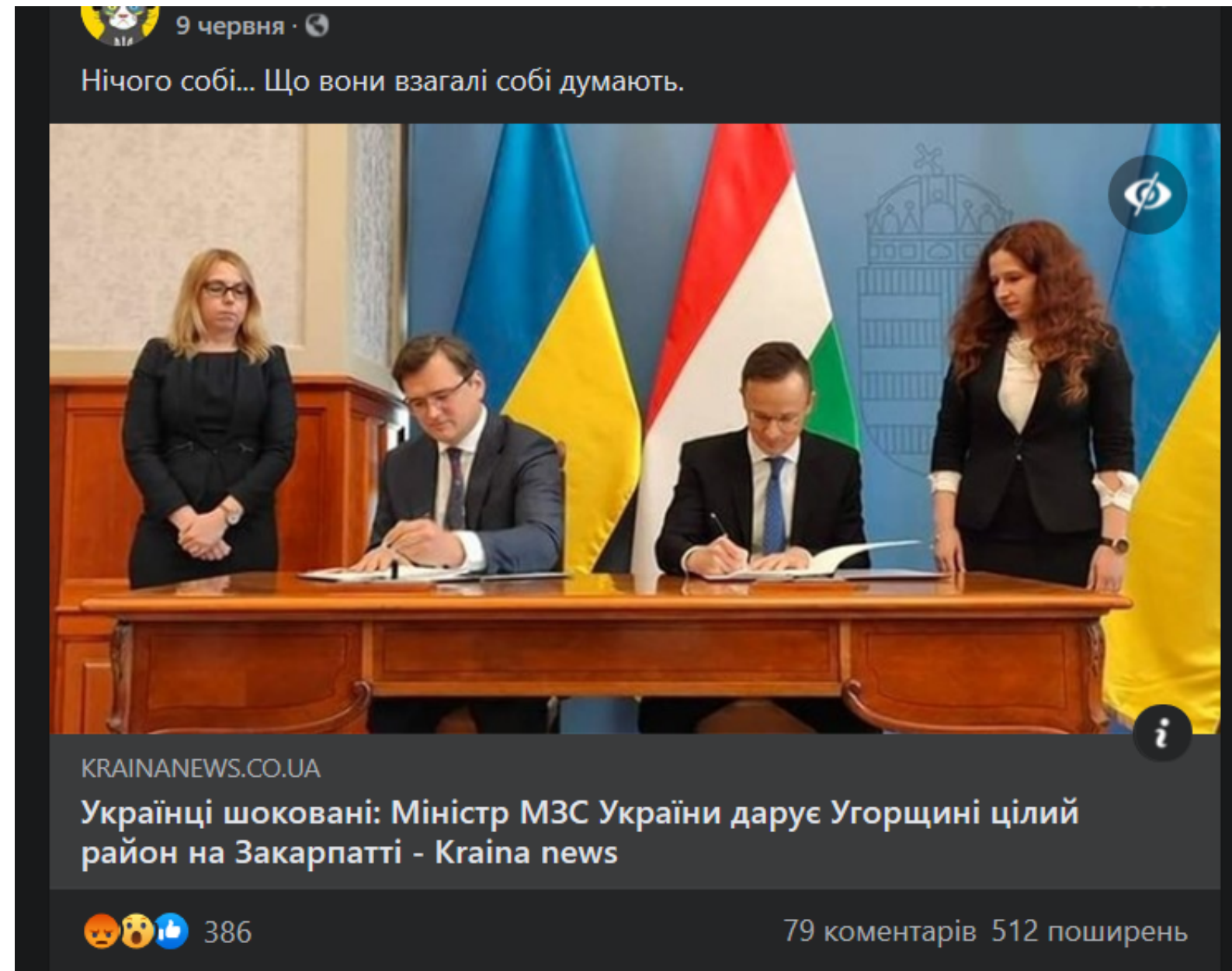
54%

Діляться в соцмережах фейками,
маніпуляціями та статтями з сайтів-сміттярок

ЯКИМИ БУВАЮТЬ ФЕЙКИ?

КЛІКБЕЙТ

Clickbait: click (натискати) +
bait (наживка)

"Дворові тітки з бодуна": моделі Ірина Шейк, Емілі Ратаковскі і Белла Хадід стали посміховиськом на подіумі

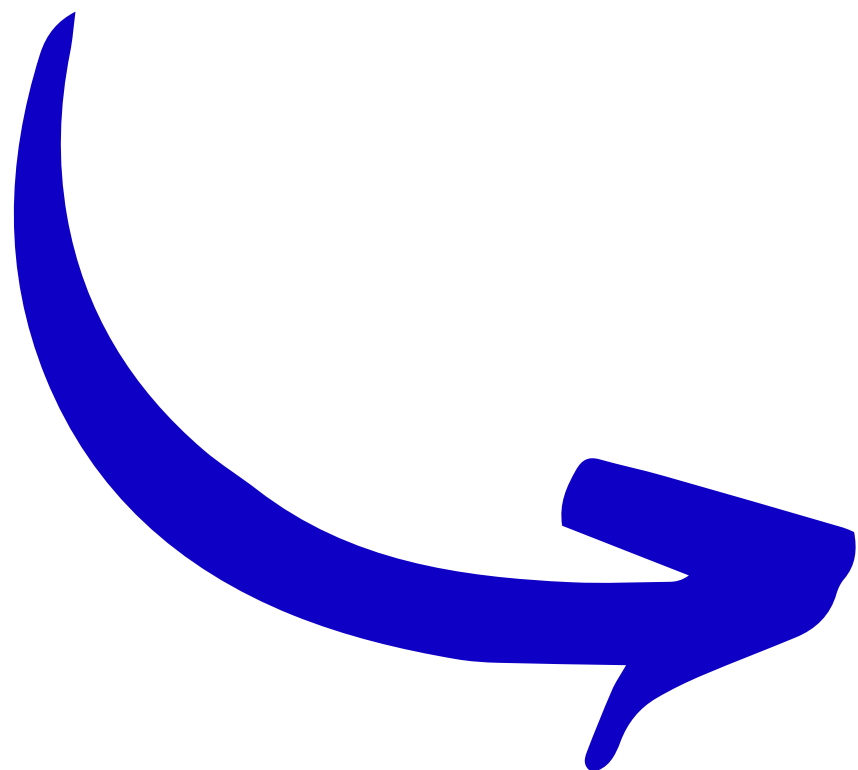
Київ

Четвер, 17 лютого 2022 20:01

"Відстрілюватимуся": в Києві за \$2,3 млн продають дев'ятиповерхівку з мешканцями - як там живуть люди 📺 25 📺 6

**"Весь Київ заміновано":
поліція шукає вибухівку в
столиці**

10:23, 16.02.22

У столиці шукають вибухівку.

У середу, 16 лютого, на електронну пошту СБУ надійшло анонімне повідомлення про замінування ряду об'єктів у Києві.

Про це **ТСН.ua** повідомили у поліції Києва.

На місця **виїхали кінологи і вибухотехніки**. Зазначимо, що у Мережі повідомляють **нібито про замінування усього Києва**. У поліції цю інформацію **спростували**.

ПСЕВДО- ЭКСПЕРТ

Американский политолог о кризисе на Украине и способах его преодоления

ІНФЛЮЕНСЕР

І його авторитетна думка

САТИРА / ЖАРТ

В Україні можуть оподаткувати діяльність “фейсбучних експертів”

Опубліковано 08.02.2022, 22:43

ФЕЙК - КАРТИНКА

Снимок сделан в Канаде во время перехода огромного кита со своим ребёнком под мостом (Самуэль де Шамплен) на реке Сен-Лоран в Квебеке - Канада

umutrecberart

КОНСПІРО- ЛОГІЯ

"5G вишка": у Чернівцях люди злякалися мобільної станції та провели "термінові збори" (фото)

Теорії змов: рептилоїди правлять світом

11.08.2017 | 11:00

Канал: [Ранок з «Інтером»](#)

Тільки уявіть: 12 мільйонів американців вірять в те, що уряд Сполучених Штатів - то рептилії, або гібриди людей та ящерів. Звідки взялася така думка? Хто взагалі такі рептилоїди?

НЕ ЗОВСІМ ФЕЙК: ГЕНЕРАЦІЯ ТРИВОЖНОСТІ

Сайти банків та міністерства зазнали небувалої за потужністю кібератаки

■ Британія відкриває у Львові консульський офіс

■ "Дія" відбила потужні кібератаки з чотирьох країн, в тому числі з Росії

■ Визнання Путіним ОРДЛО означатиме напад на суверенітет України – Франція

■ Блінкен не виключає "акту агресії" Росії на цьому тижні

Замість конкретної години – "у будь-який момент": прогноз "нападу на Україну" відредагували

10:28

Коронавірус в Україні: за добу понад 31 тисяча хворих, показники госпіталізації значно зросли

16 лютого, 08:16 1259

ВІЙНА ЯК ВТОРГНЕННЯ В ГОЛОВУ

Фонова тривожність - простий і
дієвий спосіб підірвати
обороздатність, економіку,
моральний дух противника

ОСНОВИ ПЕРЕВІРКИ ІНФОРМАЦІЇ

ВИМКНУТИ ЕМОЦІЇ

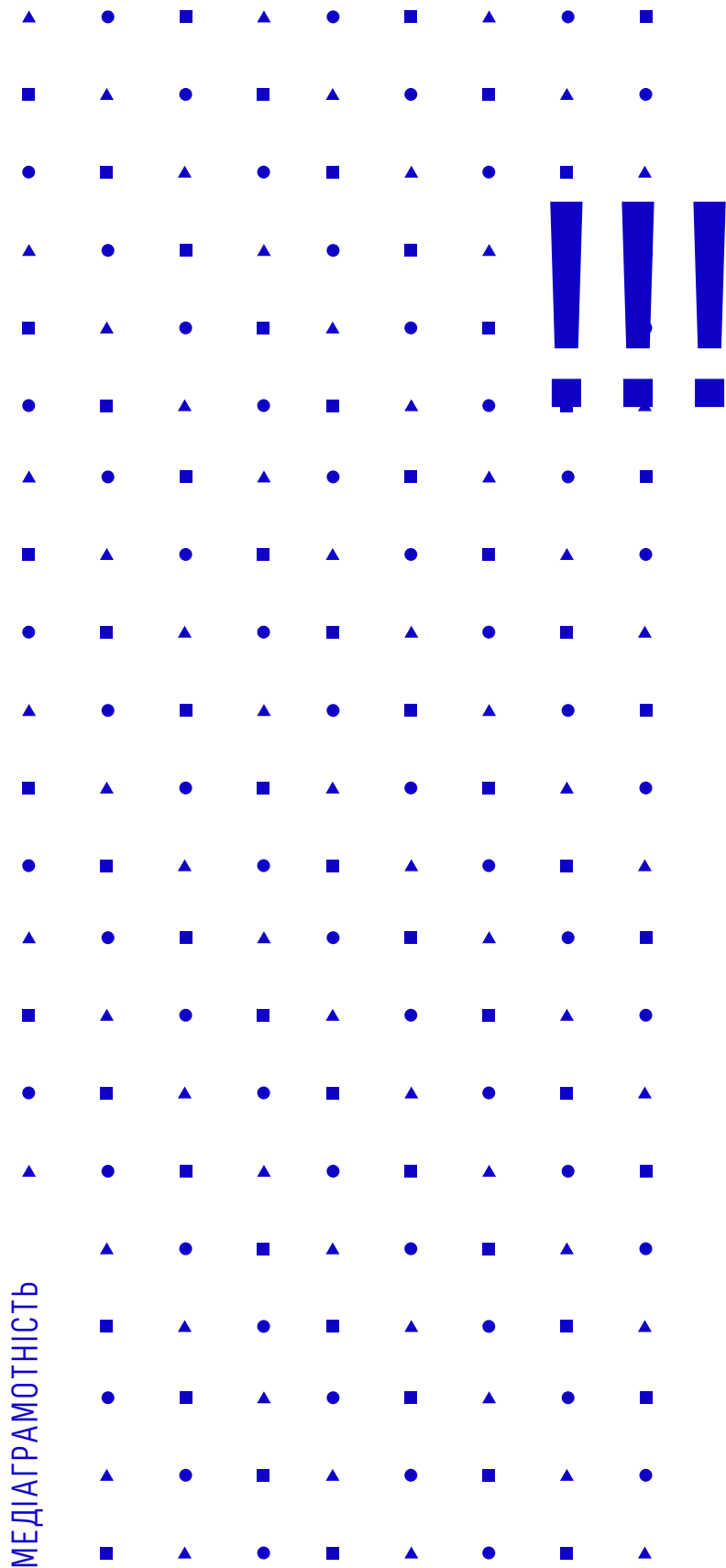
Якщо ви відчуваєте сильні емоції (хороші чи погані) - вами маніпулюють

УВАГА НА ДЖЕРЕЛО

Хто це сказав? Чи він є експертом? Чому саме зараз?

ЯК ПЕРЕВІРИТИ?

Де шукати достовірну інформацію? Щонайменше три джерела!

Соцмережі

Перевіряємо автора: чи давно він зареєстрований, про що зазвичай пише, чим займається. Чи є посилання, де він то взяв? Нічого неясно? Копаємо зміст новини, звертаємо увагу на коментарі!

Сайт

Чи це довірене джерело інформації?

Чи вказані дата публікації, автор? Є посилання на першоджерело?

Ідемо туди, повторюємо.

Застосовуємо правило "трьох точок" - принаймні три НЕЗАЛЕЖНІ джерела!

Дрібниці

Чи не змінили дату публікації? Відредагували текст? Фото не відповідають змісту? Посилання ведуть не туди? Немає посилань? А гугл нащо?

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!